

ОУ "Аверкий Попстоянов" – град Рила
Ул. "Димо Хаджидимов" 6, телефони 0889/880-006
souila@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ :
ДИРЕКТОР:.....
ТАТЯНА СИМЕОНОВА

ПРОГРАМА
за предоставяне на равни възможности
и за приобщаване на деца и ученици
от уязвими групи
(2023 – 2024)

I. УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с ученици от ОУ „Аверкий Попстоянов“, гр. Рила, и урежда взаимоотношенията между институциите във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици в ОУ»Аверкий Попстоянов», Рила, които имат необходимост от такава, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в ОУ»Аверкий Попстоянов», гр. Рила, са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

2.1. Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в ОУ»Аверкий Попстоянов“, град Рила за координатор е определена Венета Серафимова Николова- учител начален етап на основното образование, която изпълнява функциите си съобразно Наредба за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в ОУ“Аверкий Попсотянов“ се осъществява от екип, ръководен от координатора, ресурсен учител, психолог, логопед и класни ръководители.

Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всеки ученик. Общата подкрепа включва и различна екипна работа между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират от ОУ“Аверкий Попсотянов“, гр. Рила, или Читалище „Христо Ботев“, град Рила.

Кариерното ориентиране се провежда от консултант от кариерен център, също е част от общата подкрепа на учениците от седми клас за училището.

В ОУ“Аверкий Попсотянов“, гр. Рила, функционира училищна библиотека, която чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата подкрепа на децата и учениците.

Описаните в ПУД морални и материални награди също са част от предоставяната от ОУ“Аверкий Попсотянов“, гр. Рила, обща подкрепа.

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредба за приобщаващото образование

2.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик от ОУ“Аверкий Попсотянов“, Рила. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето, и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците за които може да се поиска оценка на способностите, са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск.

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха;
- зрителна рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие

като активни участници в дейностите. Те участват в обсъжданията на екипа за детето, при оценката на потребностите му и във вземането на решения за неговото обучение. Важно е те да предоставят своята гледна точка за детето, а така също и всяка документация, която може да бъде от полза за по-доброто разбиране на потребностите на детето. Родителите имат право на достъп до цялата документация по време на всички етапи на оценката на потребностите. При несъгласие с оценката, направена в училището, родителят би могъл да се обърне към Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, ОУ“Аверкий Попстоянов“, град Рила уведомява отдел „Закрила на детето“ към АСП, град Бобошево с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При наличие на три и повече деца/ученици в паралелка се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са разписани в Наредба за приобщаващото образование.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие не се осигурява чрез един единствен модел за всички деца, който да бъде описан и следван. Подходът е в създаването на гъвкави модели и начини на работа, базирани на интердисциплинарно участие, екип и споделени отговорности. Директорът насочва управлението на училището за развиване на култура на ценене и приемане на различието чрез модел на отношенията за създаване на позитивен психологически климат.

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа.	постоянен	Класен ръководител, ресурсен учител,	
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.10.2017 г.	Директор	

Сформиране на екип за подкрепа на личностното развитие на детето	Предвидения в Наредба за приобщаващото образование	Координатор	
Изготвяне на план за действие за подкрепа на детето	До 14 дни след установяването на случая	Екип за оказване на подкрепа	
Провеждане на среща с родителите за запознаване с плана за подкрепа на детето	След изготвяне на плана	Координатор на екипа, класен ръководител	
Извършване на оценка на индивидуалните потребности на детето	Не по-късно от 3 месеца от установяването на необходимостта	Ресурсен учител, класен ръководител	
Изготвяне на индивидуален учебен план на детето	Октомври, 2017	Класен ръководител, ресурсен учител	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класен ръководител, учители	при необходимост
Срещи за споделяне на добри практики между учители	постоянен	Председател на МО, учители	при наличие на добри практики
Провеждане на индивидуални родителски срещи за информиране за резултатите от изпълнението на плана за подкрепа	В края на първи и втори учебен срок	Координатор на екипа, класен ръководител	при необходимост
Награждаване на ученици	текущ	Директор	при и по определен повод за поощрение
Изготвяне на благодарствени писма за родители	текущ	Директор	При определен повод за благодарност

на наградени ученици			
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	01.11, 01.04	Н.Безина-старши учител по БЕЛ	да се направи по повод Деня на книгата 23 април
Дейности: -по превенция на тормоза и насилието; -изготвяне на правила за поведение в класа; -разглеждане на теми от гражданското, здравното и интеркултурното образование; -за мотивация на ученици и др.	постоянен	Класни ръководители	Заложени в плановете за работа с класа и родителите на всеки клас
Представяне на дейности по интереси в училището	15.09	учители в ЦДО	
Кариерно ориентиране и консултиране на учениците в 7 клас	01.12, 01.05	кариерен консултант	При възможност
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководители, учители, ресурсен учител	
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	ресурсен учител и екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Логопедична терапия,	целогодишно	логопед	

рехабилитация и консултации			
Психологическа подкрепа, психосоциална рехабилитация и консултации	целогодишно	психолог, ресурсен учител	
Провеждане на съвместни уроци в клас на учителя и ресурсния учител	постоянен	Класен ръководител, ресурсен учител	При необходимост
Осигуряване на въвеждаща и продължаваща квалификация на учители за работа с ученици със СОП	целогодишно	Директор	При възможност
Провеждане на родителски срещи на родители на деца със СОП за споделяне на добри практики	целогодишно	Координатор, ресурсен учител,	При наличие на добра практика
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	Директор, учители	
Организиране и провеждане на "Училище за родители"	01.03.	Директор, екип	при желание от родителите
Стимулиране участието на деца с изяви дарби в състезания и олимпиади	целогодишно	Класни ръководители, учители	
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в	целогодишно	учители	

състезания олимпиади	и			
Съвместни дейности МКБППМН	с	целогодишно, по график	Председател на УКБППМН, Директор, районна администрация	
Представяне педагогически съвет на обобщен доклад-анализ за състоянието на процеса на приобщаващото образование в училище.	на	В края на втори учебен срок	Координатор	Докладът се предоставя и на Началника на РУО Кюстендил.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и родителската общност. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Включването на подкрепата за личностно развитие като нов компонент в закона отваря пътя за трансформация на образователната среда и за организиране на всички нейни елементи, обединяване на ресурсите, изграждане на позитивен психологически климат на приемане на различията, емоционално благополучие и успех на всеки. Подкрепата извежда на преден план динамичния аспект на обучителните отношения между ученика и учителя и отношенията между учениците, учителите, родителите, специалистите и другия персонал, при който всеки един участва в процеса на разкриване и развитие на индивидуалния потенциал и приобщаване. Успехът на този процес минава през преместване центъра на приобщаващото образование в училище чрез овластяване на образователните институции и на тяхното лидерство, чрез превръщането на училището в общност от професионалисти, които имат и знанията, и уменията как да бъдат полезни на децата, които работят в отношения на доверие, в екип, с участието на родителите и най-вече - с участието на самите деца.